

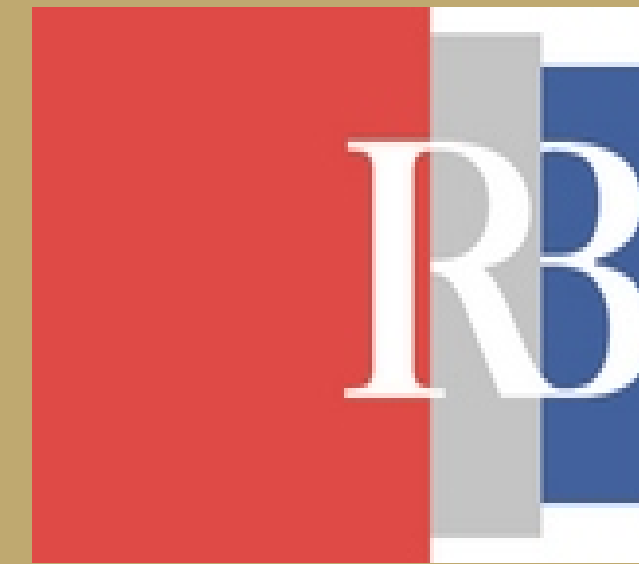
DRVO ŽIVOTA

Upoznajte streptomicete ...

T. Paradžik¹, Ž. Filić¹, A. Bielen²

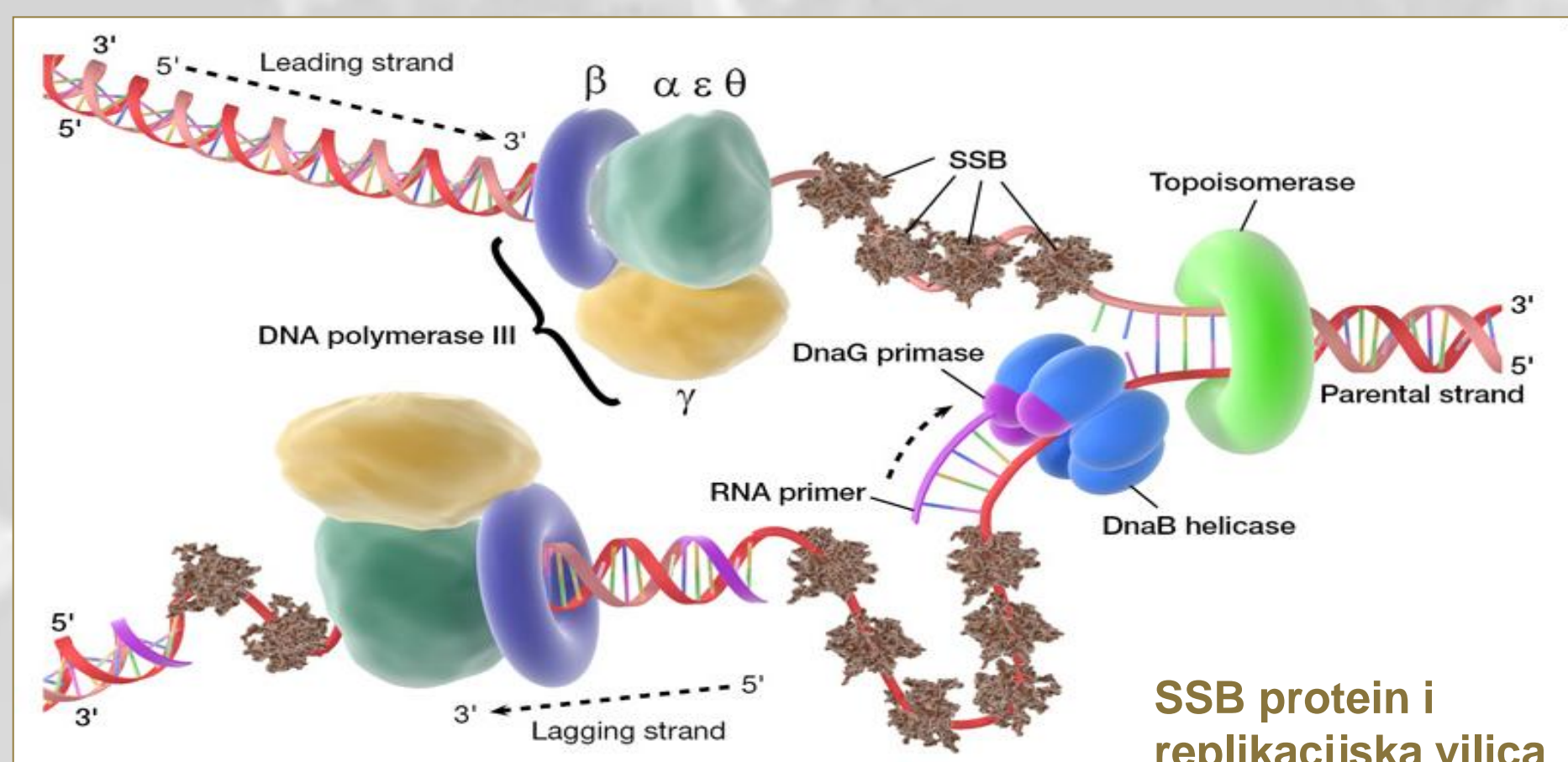
¹Laboratorij za molekularnu genetiku, Zavod za molekularnu biologiju, Institut Ruđer Bošković

²Laboratorij za biologiju i genetiku mikroorganizama, Zavod za biokemijsko inženjerstvo, Prehrambeno - biotehnoški fakultet

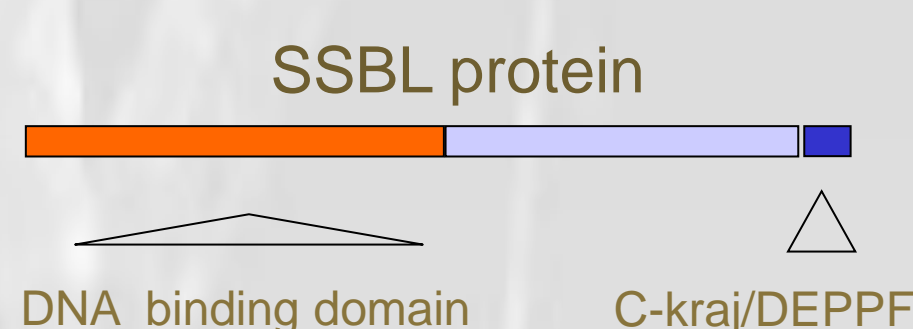
... od glave

SSB proteini (single stranded DNA binding proteins)
- esencijalni stanični proteini za procese DNA metabolizma

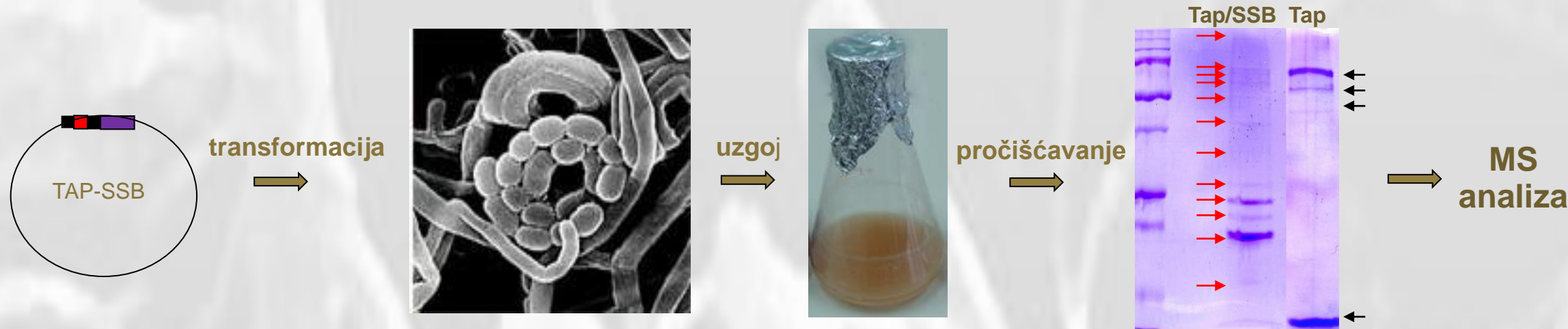
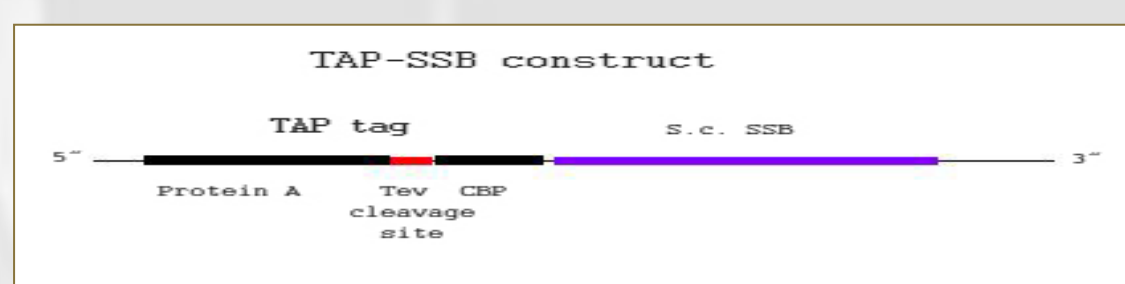

TAP-tehnologija

za identifikaciju proteina koji stvaraju komplekse

Genetička konstrukcija SSBL proteina, TAP-tag i pročišćavanje proteinskih kompleksa

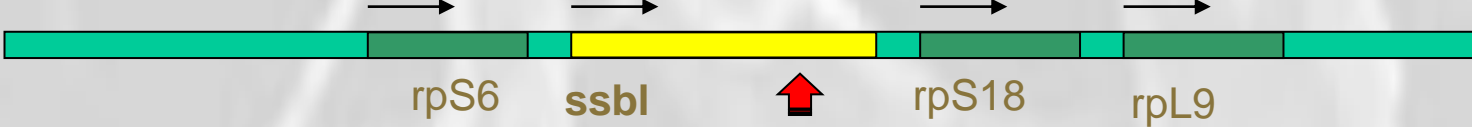

Rezultati analize masene spektrometrije
(proteini u interakciji sa SSBL proteinom ?)

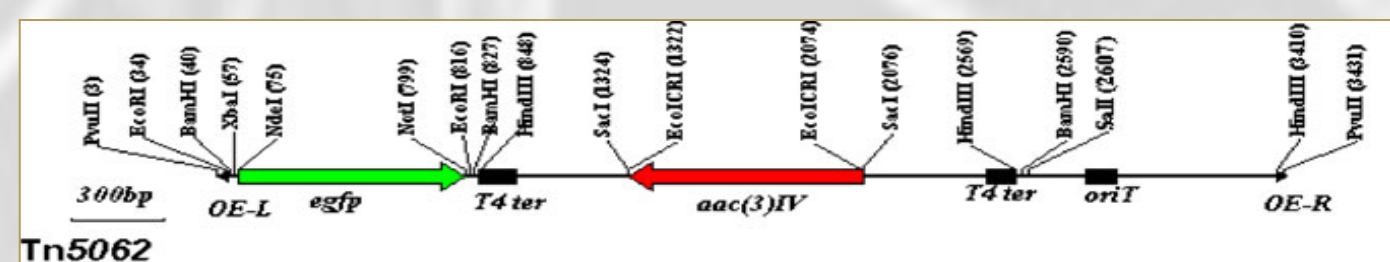
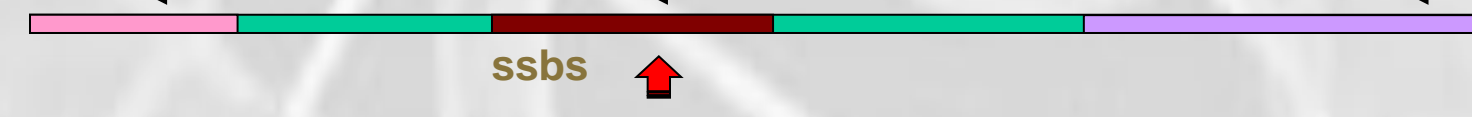
DNA metabolizam	Translacija	Transkripcija	Hipotetski proteini	Druge funkcije
ATP-ovisna DNA helikaza / RecG	2 nova proteina	RNA polimeraza β' podjedinica (u tijeku je kloniranje)	6 novih proteina	Molekularni šaperon DnaK
DNA topoisomeraza I		6 novih proteina		12 novih proteina
Rekombinaza A				
RecQ helikaza				
+ 12 novih proteina				

Bakterija *Streptomyces coelicolor* ima linearni kromosom veličine 8 667 507 parova baza, na genomu se nalaze 2 gena koji kodiraju za SSB

ssbl – pozicija na kromosomu 4 303 613 - 4 304 212 pb

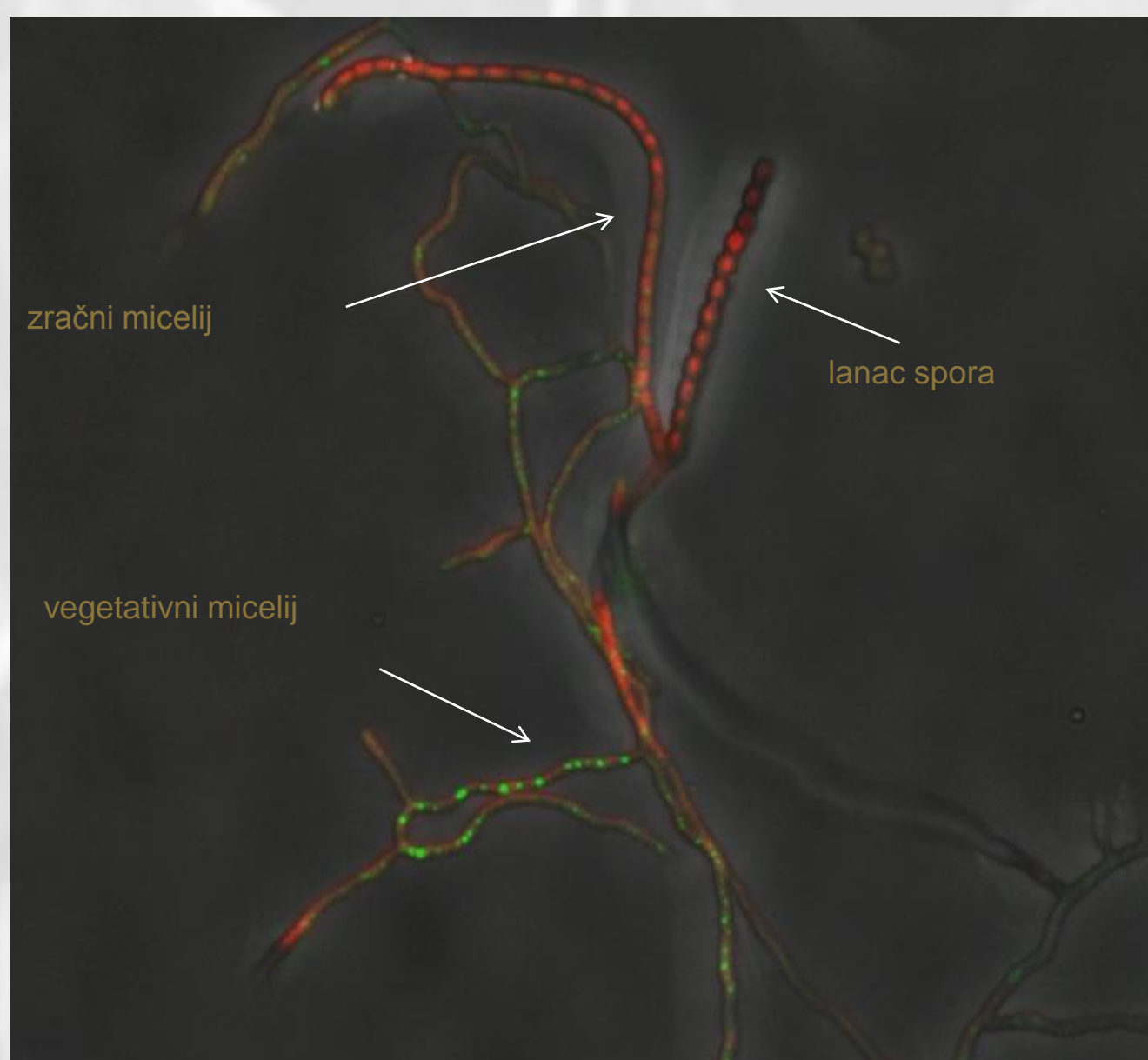

ssbs - pozicija na kromosomu 2 924 515 - 2 924 985 pb

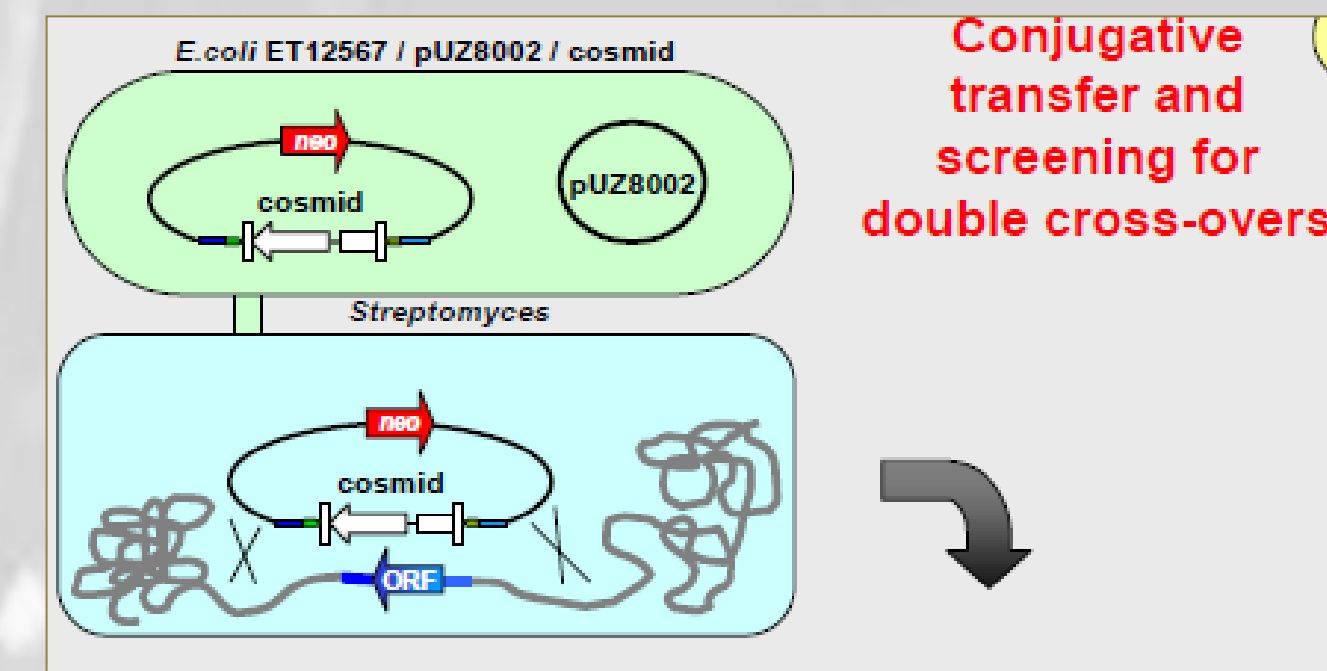
Inaktivacija ssb gena pomoću transpozona Tn5062 -

Obilježavanje SSBL proteina s GFP i njegova lokalizacija u hifama bakterije *S. coelicolor*

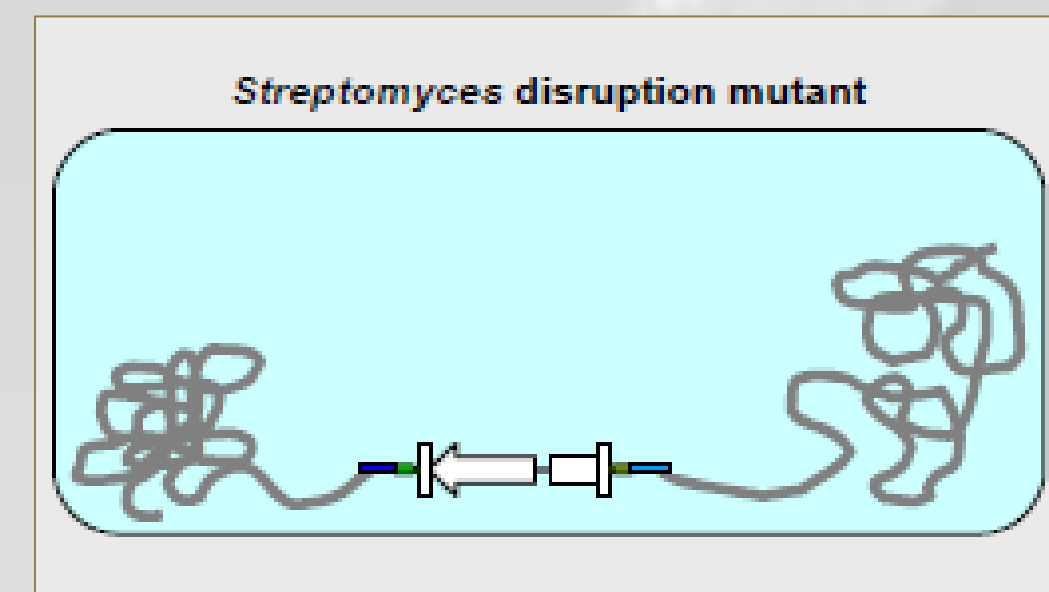
Crveno: DNA obojana sa bojom Syto42
Zeleno: SSB protein obilježen zelenim fluorescentnim proteinom (GFP)

Prijenos kozmida konjugacijom iz bakterije *E. coli* u bakteriju *S. coelicolor*

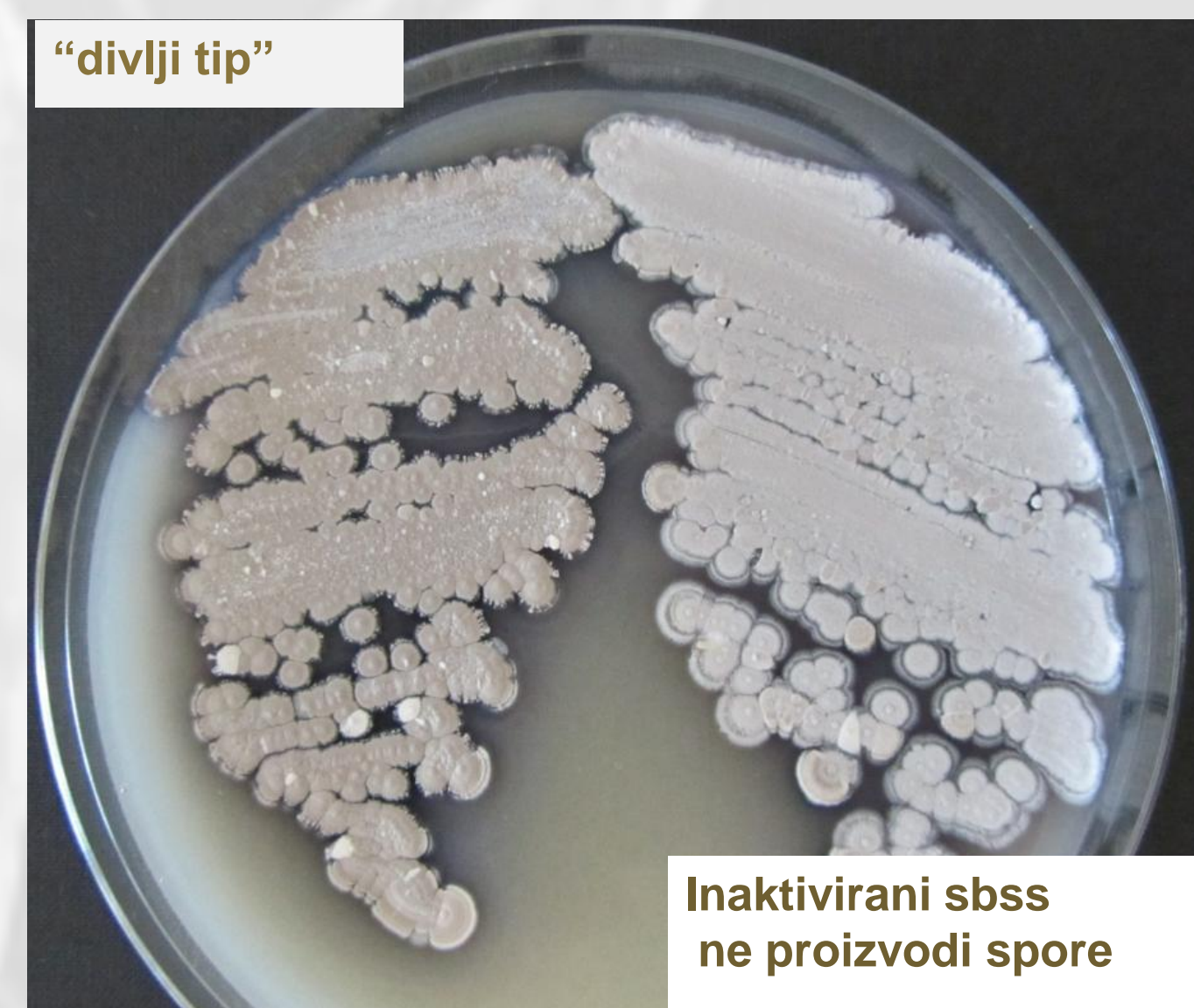
Kako se dobivaju mutacije u željenom genu ?

Rekombinacijom kozmida sa kromosomskom DNA i selekcijom rekombinantata pomoću antibiotika

Rezultati inaktivacije:

- **ssbl** - je esencijalan
- **ssbs** - nije esencijalan ali ne sporulira

U suradnji sa Laboratorijem za kemijsku i biološku kristalografiju (Institut “Ruđer Bošković”) riješena je i kristalna struktura SSB proteina.

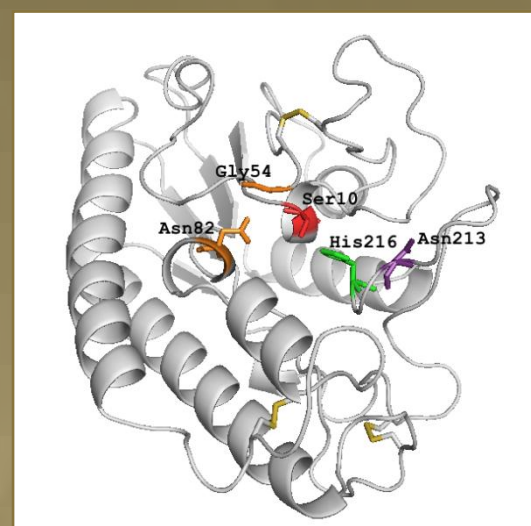
... do pete

4 x 10⁷ bakterijskih stanica u 1g tla!

STREPTOMICETI! Gram-pozitivne bakterije iz roda *Streptomyces*

Izlučuju korisne enzime - GDS(L) porodica lipolitičkih enzima!

Bogate mogućnosti primjene lipaza

Kako pronaći GDS(L) enzime?

Bionformatički pristup - pretraga baza podataka

Očuvani sljedovi aminokiselina (blokovi)...

SrL Q93MW7	: 39	VALGDSMS	46	----	85	ASSCAR	90	----	111	ITLGGN	117	----	250	NSYHETAN	256
ScL Q9S2A5	: 39	VALGDSMS	46	----	85	ASSCAR	90	----	111	ISTGGN	117	----	250	ESYHETAN	256
Sc2 Q93J06	: 43	VALGDSMS	50	----	88	TASSAR	92	----	121	LTTGGN	127	----	275	VPVHPNALS	281
Est P22266	: 48	VALGDSMS	55	----	102	SISGSL	107	----	140	GSLGGN	146	----	322	WYAHNDKAR	328
TAP P0ADA1	: 31	LILGDSMS	38	----	67	SISGDT	72	----	94	VELGGN	100	----	183	DGIHNRDAQ	189
		v LGDSys			c Ga					GGND				HP	g

Blok I

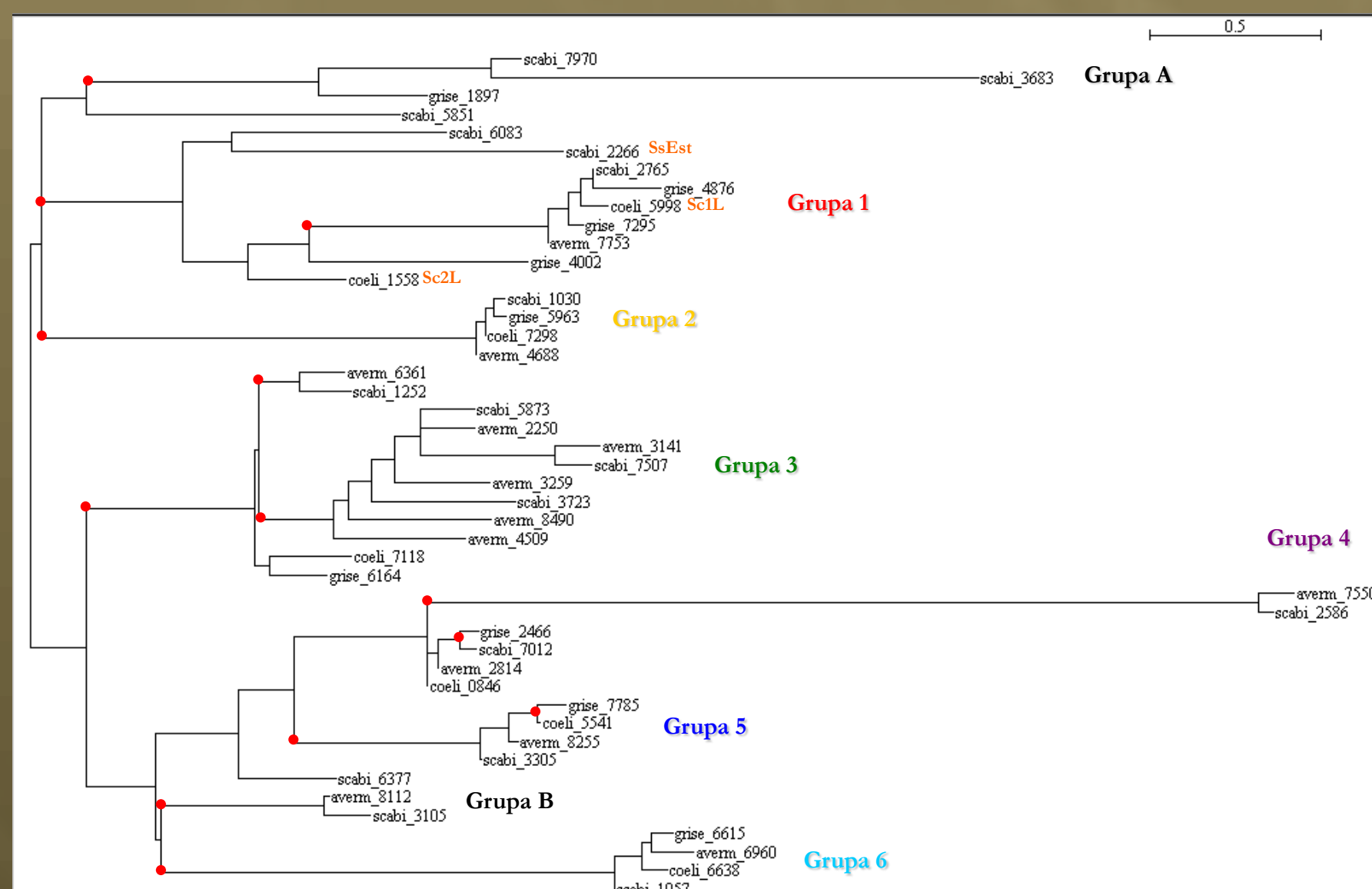
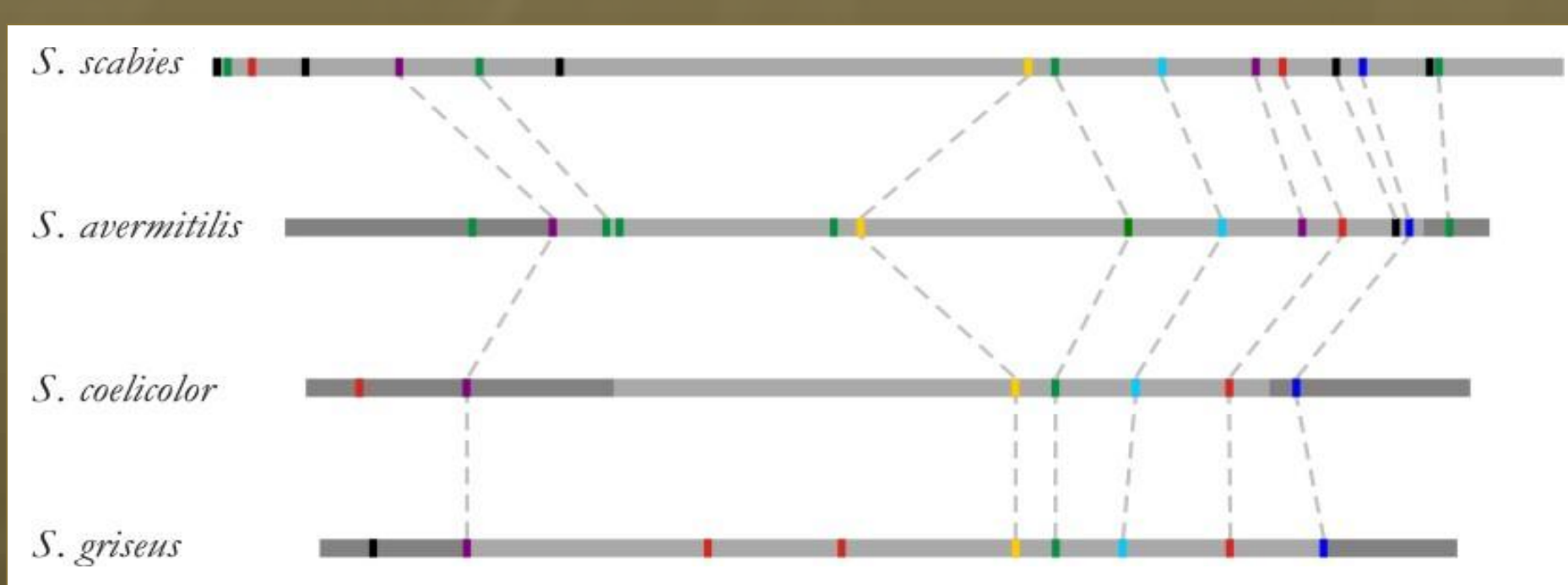
Blok II

Blok III

Blok V

Velik broj GDS(L) gena u genomima streptomiceta...

Sintenijska i filogenetska analiza

Određivanje svojstava GDS(L) lipaza iz bakterija *Streptomyces rimosus* (SrL) i *S. coelicolor* (Sc1L) ...

Koje su aminokiseline ključne za aktivnost?

- dirigena mutageneza

Kakva su fizičko-kemijska i biokemijska svojstva te mogućnosti primjene enzima?

	SrL	Sc1L
Visoka optimalna temperatura za aktivnost	55°C	55°C
Stabilnost pri širokom rasponu temperature	25°C - 50°C	25°C - 55°C
T _m	66,2°C	66,6°C
Optimalni pH za aktivnost	9,5	8
Stabilnost pri širokom rasponu pH	4 - 10	4-9,5
Mr	27,5 kDa	25,3 kDa
pI	8,45	7,45

Supstrati	Sc1L i SrL
p-nitrofenil esteri	SrL je najaktivnija prema supstratima sa C8 do C12 lancima, a Sc1L C12 do C16
naftil esteri	
ulja	razgrađuju širok raspon različitih prirodnih ulja
tween detergents	Tween 20 – Tween 80
triacilgliceroli	triolein

- razgradnja različitih supstrata

Prikazani rezultati dio su projekta MZOŠ; 098-0982913-2877 "Temeljna molekularno-biološka istraživanja streptomiceta" pod vodstvom Dr.sc. Dušice Vujaklije, kojoj ovom prilikom zahvaljujemo na potpori i mentorstvu.